

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutorium dubioru[m] circa celebratione[m] missa[rum] occurrentiu[m]

Heynlin, Johannes

Colonie, 1501

VD16 H 3452

ix De intentione [et] ratione eorum que in missa dicuntur

urn:nbn:de:hbz:466:1-34702

Octauum et nonū

¶ Resoluit tria dubia que incidunt circa formam consecrationis vini. **Art. ii.**

I Sol. Que sit sufficiens et debita forma consecrationis vini forma est ista. Hic est enim calix sanguinis mei noui et eterni testamenti mysterium fidei. qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

ii Sol. Utz oia verba predicta sint de suba forme et necessario pferenda. Sicut hec coniunctio enim non est de suba forme consecrationis panis ita non est de suba consecrationis vini. non tamen debet scilicet omitti. **Dubium**

iii Sol. Quid significet hec dictio calix in predicta forma significat liquorem vel sanguinem in calice existentem. Accipitur enim figuratiue continens pro contento.

¶ Pro solutioe alioz dubioz que circa dictam formam occurrere possunt notanda sunt ea que circa predictum articulum de forma consecrationis panis dicta sunt. Eodem similia enim dubia circa hanc formam consecrationis vini occurrere possunt Et pariformes habent etiam solutioes.

¶ Capitulum nonū de intentione ac ratione eorum que in missa dicuntur sex includens articulos.

¶ Premittit diuisionem totius misse in partes suas principales.

¶ Tota missa diuiditur in quinque partes. In prima premititur preparatio ad diuine pficiendum ea que agenda sunt. In secunda fit oblatio eorum que consecrata sunt. In tertia fit consecratio eorum que oblata sunt. In quarta fit sumptio eorum que consecrata sunt. In quinta redditur gratia actio pro sumptorum perceptione. Prima pars incipit ab introitu misse. et finitur ante canticum offertorii. Secunda incipit a canticum offertorii. et finitur ante prefationem. Tercia incipit a prefatione. et finitur ante orationem dominicam. Quarta incipit ab oratione dominica. et finitur ante antiphonam post communionem. Quinta incipit ab antiphona. que vocatur post communionem. et finitur in conclusione totius misse. **Art. i.**

¶ Primam partem subdiuidit. intentionemque ac rationem singulorum que in ea dicuntur. clare exponit. **Art. ii.**

¶ Prima pars subdiuiditur in duas particulas. In prima nempe preparatur affectus quadruplex. scilicet pro deuotionem. humilitatem. rectam intentionem. et gratiam consecrationem. Deuotio enim excitatur per laudis iubileum in introitu. Humilitas declaratur per miseriam gemitum in Kyrieleyson. Recta intentio explicatur per celestis glorie precium in Gloria in excelsis. Gratia consequitur postulat pro orationis suffragium in Collecta.

¶ In secunda parte particula preparatur intellectus dupliciter. Primo dispositiue per doctrinam prophetarum et apostolorum in prophetia vel epistola per vite profectum in graduale. per spirituale gaudium in Alleluia. vel per cordiale iucundum in tractu. Secundo profectus per euangelicam lectorem in euangelio per catholicam fidei prestantem in Symbolo.

¶ Subdiuidit secundam partem cum declaratione intentionis ac rationis eorum que in ipsa dicuntur. **Art. iii.**

¶ Secunda pars in tres particulas subdiuiditur. In prima namque premititur offerentium cum laude exaltatio in canticum offertorii. In secunda exprimitur

Capitulum

itur ipsa oblatio in his verbis Spiritu humilitatis. Suscipe sancte.
 In tertia petit oblationis acceptio in oratione secreta. Et quæ exigunt eleua-
 tionem mentis ad deum. ideo singulis præmittitur Dominus vobiscum.
 Loco cuius cū oratio secreta dicenda est prædicat Orate fratres etc.

¶ Terciam partem sub diuidit. et explicat intentionem ac rationem il-
 Arti. iij. lozum que in ea dicuntur.

		Primo conclusio orationis secrete expresse pronunciat	Per oia secula
	Prima præmittit	Secundo a sacerdote	Dñs vo.
	per excitationes populi ad deuotio- nez præpatio. in qua	populus salutatur Tercio populus ad ere- ctionem mentis incitatur	Sursum cor.
		Quarto. ad gratias agendas populus exhortatur	Gratias aga.
Tercia pars sub diuiditur in periculis quibus in quibus	Secunda subiungit deuota christi laudatio. primo quo ad diuinitatem. dum præcinitur cū angelis Sanctus sanctus. secundo quo ad eius humanitatem. dum canitur cum pueris. Benedictus qui venit.		
		Oblationem que dicitur sacrificium.	Te igitur.
	Primo generaliter præmittitur quod petitur ad materiam benedictionis et acceptationis. ubi	Differetes et eos per quibus offertur. quibus salus postulat	in primis peccatis.
	Tercia petitur de materia benedictionis et acceptationis. ubi	Eos quorum patrum cunctum implorat. in quorum etiam reuerentiam offertur	communis.
		Secundo specialiter et expresse præcludit quod per oblationem hostie impetrandum postuletur. ubi Hanc igitur.	
	In quarta pagitur consecratio. ubi primo effectus consecrationis postuletur. ubi. Quam oblationem. Secundo ipsa consecratio consummat quantum ad corpus christi. ubi. Qui pridie. et quantum ad sanguinem christi. ubi. Simili modo. Tercio rei consecrate commemoratio explicatur. ubi. Unde et nemo		
	Gratiam ubi petitur	Primo acceptari sacramentum Secundo dari gratie donum Doruis Viuus	Supra que Supplic. Demerito etiam Hobis quoque
In quinta exprimitur consecrati sacramenti postulatio. ubi	Primo præmittitur quod petitur ad gratiam per		
	Secundo petitio finitur. et inducitur mediator per quem petita obtineri sperantur cum concludit Per christum dominum nostrum etc.		
	Tercio totus canon præcludit. et omnia circa perfectionem huius sacramenti pacta in christum patris filium reducuntur. et primo ea que		

Nonum

funt ex parte sacramenti. ibi. Per quem. Secundo ex parte p
sonarum in sacramento operantium. ibi Per ipsum

¶ Subdiuidens quartam partem cum expositōne intentōis z rōnis **Arti. v.**
singulorum que in ipsa dicuntur.

	O rationem cōez. s. dñi cam. vbi	ex hortatio p̄mittit ibi	O rem ⁹ ibi
C ōis q̄ fit p		p sumptōis excusatō ponit Celestis panis postulati. ibi. Ponē nostrum quotidianū zc.	P recep. ibi. n. q.
P rima p̄ mittit ad sumptōem sacramenti preparatio	D e p̄catōnem sacerdotis p̄uatam. ibi. L i. n. q. P acis z cupiscētia. q̄ a sacerdote p̄lo optatur. ibi. P ax dñi. z a p̄lo postulat. ibi. A gnus dei. I n missis tamen defunctorum vbi sacrificiū nō pro pace presentī. sed pro futura requie offertur. tunc pax non postulat.		

Quarta
ps sub
diuidit in
duas pri
cūlas In

Specialis. q̄ fit p̄ p̄mam oratōnem sacerdotis. vt cum
dicit. **D**ñe iesu christe fili dei viui zc. vel aliquā aliā oratō
nem addit. **N**ā diuersi diuersas vel pro sua deuotōe v̄
pro locorum consuetudine addunt orationes.

Sc̄da subiungitur sacramenti sumptio a sacerdote. q̄ post p̄
uatā orōnem sacramenti sumit. ad quod debet esse dispositus
mō superius caplo. vi. arti. ij. exposito. **E**tiam ostenditur sacra
menti sumptio ab illis quibus per sacerdotem dispensatur.

¶ **C**ōmuniter etiam p̄sueuerunt celebrantes post sacramenti perce
ptionem quasdam priuatas oratōnes dicere pro gratia p̄actione.

Corp⁹ dñi nostri iesu xpi zc.

Ut q̄dā dicūt **Q**uod ore sumpsim⁹ zc. put eos deuotio v̄
Quasda alias orōes sp̄ales

¶ **Q**uod discretōni vnus cuiusq̄ relinquitur. **V**erūtamen meli⁹ v̄
deur vt nihil vocaliter exprimat. p̄ter ea que in libro missali continē
tur. s̄m q̄ dictum est superius capitulo. vi. arti. ij. in resolūtōne sc̄di dubij
ne p̄ huiusmodi verba p̄miscant discōtinuent z interrūpan^t ea q̄ ex insti
tutione vel p̄suetudine ecclesie dicenda z p̄ferenda sunt. **S**ed vt ibidem
tactū est si q̄s habeat affectū ad aliqua alia dicenda. dicat in corde p̄ cogi
tationē. z deuotam meditātōnem. **S**ic em̄ z talis p̄mixtio interruptio et
discontinuatō vitabitur. z affectus desiderio suo non frustrabitur

¶ **Q**uintam partem subdiuidit. intentionesq̄ ac ratōnes eorum que in **Arti. vi.**
ea dicuntur explanat.

¶ **Q**uinta ps subdiuidit in tres p̄cūlas. **I**n p̄ma fit accepti b̄ficiij
cōmemoratio p̄ antiphonā post cōmunionē q̄ cum quadā leticia canitur.
In sc̄da redditur pro percepto beneficio gratia p̄actio p̄ oratōnem sacer
dotis que cōplenda dicit **I**n tertia concluditur totius misse cōsummatio

Capitulum

per hec verba Ite missa est. Benedicam⁹ dño. vel Requiescāt in pace. Ubi
chorus vel minister grās agens rñdet. Deo grās. vel defunctis requiem
optans rñdet Amen ad requiescant in pace

¶ Capitulum decimū de rōne et fatōne eoz. q̄ in missa et circa eā
agunt cū breui epilogo et conclusione totius operis. duode-
cim comprehendens articulos.

Arti. i.

¶ Numerat ea que in missa et circa eam aguntur

	I	Lotio manuum.
	ij	Purificatio.
	iiij	Altaris osculatio.
¶ In missa p̄cipue solē niac circa eā decem ge- neralia principaliter oc- currunt per agenda	iiij	Sacerdotis p̄sio et ppli p̄ eū saluatio
	v	Gestus variatio.
	vi	Multiplex per crucez signatio.
	vij	Hostie fractio.
	viiij	Partis hostie in calicem missio.
	ix	Osculi pacis traditio
	x	Vini non consecrati sumptio

Arti. ij.

¶ Exponit rātonem et fatōnem p̄imi principalis quod circa missam
et in ipsa occurrit peragendum

	I	Tractandū reuerēter ip̄m sacramētū. Preciosa em̄ tractare nō p̄sueuerunt ho- mines. nisi manibz p̄s lotz. vñ indecēs esset q̄ ad tam p̄ciosum et tam nobile sa- cramētum tractandum quis accederet manibus que defacili inquinātur illotz
¶ Lotio manū ante missam fit	ij ad	Inciandū celebrantem ad deuotōez et in eternū purificatōez quā intēdere d̄z
	iiij	Insinuandū q̄ p̄secratur ⁹ hostiā. lachri- mis p̄punctōis lauare d̄z p̄us p̄sentia
	iiij	Significandū interiorē mūdificatōem.
¶ Cū sacer Dyonisi ⁹ dr. q̄ extremitatū ablutio sc̄at ablutōez etiā a mi- nūis peccat ⁹ Hoc nāq̄ representabat ablutio sacerdotū i veteri testamēto		Reuerentiam satis exhibendam cum iam offer- ri et consecrari debent.
¶ Cū oblatōez vel p̄secratōez ad ampliōre		Deuotionem et puritatem inciandū Emundationem a peccatis sc̄andā.

Lotio di-
gitoz in
missa fit

Post sacramēti
sumptōem p̄p̄

Sacramēti reuerētia. ne post rāti sacramēti pra-
ctū digitz nō ablut⁹ statim alia nō p̄secrata tāgant.
Periculi cautela. vt si aliqd de sp̄bz sacramenta
libz adhererit digitz p̄ ablutōem tollat⁹
Mūdicie reuerētia. sc̄at em̄ hec ablutio vt sacer-
dos q̄ p̄ sacramēti p̄p̄tōem p̄sumit eē mūdā⁹
post celebratōem mūdiciā retineat et ne reciduat